

Plná moc může tedy být udělena zároveň v zájmu zmocnitelově i zmocněncově. Jest možno však přesně určití míru tohoto právního zájmu u jednoho každého z nich a vyjádřiti vzájemný poměr matematickou formulí? Někdy ano, jak patrně z tohoto případu³⁵⁾:

Skutkový děj byl tento: »A a její sestra B jsou rovným dílem vlastníci domu, který spravuje C, manžel spoluvlastnice B. »A« odvolala plnou moc, udělenou C-ovi k správě společného domu. C popíral zmocnitelce A oprávnění plnou moc odvolati, ježto mu A udělila tuto plnou moc neodvolatelně. Proto A žalovala B i C, domáhajíc se soudního výroku, že odvoláním této plné moci zaniklo C-ovo právo spravovati dům, pokud jde o její spoluvlastnický podíl a že jest určití správce domu soudem podle § 836 o. z.«

Žalobě vyhověno s poukazem na §§ 837 a 1020 o. z. (»wegen eingetretenen Mangels des die Bevollmächtigung bedingenden Vertrauens«). Nejvyšší soud přehlédl, že plná moc nebyla udělena pouze v zájmu zmocnitelky, kterýžto případ předpokládá § 1020 o. z., nýbrž i v zájmu druhé vlastnice. Právní zájem A byl ku právnímu zájmu B v poměru 1:1. Byla by tedy plná moc odvolatelná jen z důležitého důvodu,³⁶⁾ avšak žádný takový důvod žalobkyně neuplatňovala. Toto rozhodnutí jest proto právem označeno za pochybené.³⁷⁾

Následující rozhodnutí opět dobře vystihuje podstatu věci³⁸⁾: »Veřejný společník firmy A dal společníku firmy B »z úsluhy« směnečný blankoakcept, podepsaný firmou A co akceptantkou, aby si naň firma B mohla cpatřiti peníze pro svůj závod. Po uplynutí roku žalovala firma A firmu B na vrácení tohoto blankoakceptu uvádějíc, že firma B akceptu nepoužila, že žalobkyně žalované z tohoto akceptu nic nedluží a že tedy žalovaná nemá právního důvodu tento akcept podržeti.«

Nejvyšší soud zamít žalobu, vysloviv, že nelze přisvědčiti názoru, že blankoakcept není nic jiného, než plná moc, oprávnující použitím podpisu (t. j. vyplněním směnky) zavázati zmocnitel (akceptanta), podle čl. 54 obch. zák. a § 1002 o. z. vždy odvolatelná, ježto odevzdáním blankoakceptu byl nabyvatel zmocněn, aby úvěru akceptantova použil k svému vlastnímu prospěchu, takže nemůže býti řeči o zmocňovací smlouvě, kterou někdo běže na sebe jednání jemu uložené, aby je obstaral jménem jiného.

*

Můžeme tedy své úvahy shrnouti takto: Jde-li o plnou moc, jejíž causou je obstarání záležitosti pro zmocnitel (na př. příkaz, smlouva služební, smlou-

otázka, zda lze převésti hlasovací právo bez vlastnictví k akciím, nepřišla v rozh. Sb. n. s. 3311 zřejmě proto v úvahu, že (jak viděti ze skutkového děje: »žalobce udělil žalovanému neodvolatelnou plnou moc... žalobce domáhal se vrácení plné moci«) neměl zmocněnec vykonávati hlasovací právo svým vlastním jménem (jak tomu bylo v rozh. SZ IV, 133), nýbrž jako plnomocník žalobcův, tedy jménem žalobcovým, což jest právním řádem výslovně dovoleno (§ 44 akc. reg.).

³⁵⁾ G. U. st. ř. 9919. Právní věta: »Widerruf der unwiderruflich erteilten Vollmacht zur Verwaltung eines gemeinschaftlichen Hauses durch einen der Miteigentümer: Bestellung des Verwalters durch das Gericht.«

³⁶⁾ Ehrenzweig, I, 1, str. 267.

³⁷⁾ Týž n. u. m., pozn. 3.

³⁸⁾ G. U. st. ř. 5866. Právní věta: »Rechtliche Natur des Wechselakzeptes in bianco. Klage auf Rückstellung eines solchen, »aus Gefälligkeit« übergebenen, unbenützt gebliebenen Akcepts: conditio sine causa?« Viz též Schey, str. 689, pozn. 46 a str. 440, pozn. 56.

va o dílo), jest takováto plná moc vždy odvolatelná a opačná úmluva je neplatná.

Je-li podle své causy plná moc udělena v zájmu zmocnitelově i zmocněncově (na př. při smlouvě společenské), pak lze tuto plnou moc odvolati jen z důležitých důvodů, zejména, byla-li smluvena její neodvolatelnost.³⁹⁾

Je-li však plná moc dána zmocněnci pouze a jedině v jeho vlastním, zmocněncově, prospěchu (jako v našem případě, kde causou jest zápůjčka), pak spočívá neodvolatelnost její v povaze věci⁴⁰⁾ Zvláštní úmluvy, že zmocnitel se vzdává tuto plnou moc odvolati, není ani třeba.

Zbývalo by ještě dodati: středem těchto úvah byl případ, kdy dlužník, uzavírající zápůjčku, udílí plnou moc (k sepsání dlužního úpisu) věřiteli. V praxi se však zřídka stává, aby dlužník zmocnil přímo věřitele, ač s právního hlediska o přípustnosti toho nelze pochybovati.⁴¹⁾ Praxe vyhýbá se tomu, aby někdo, na př. X, zastoupený Ypsilonem, potvrzoval, že dluhuje tu a tu částku Ypsilonovi a že se mu ji zavazuje zaplatiti. Proto, je-li věřitelem peněžní ústav,⁴²⁾ nezmocňuje dlužník k sepsání listiny ústav sám, nýbrž několik jeho vedoucích funkcionářů, »každého samostatně a nezávisle na druhém.«⁴³⁾ A tam, kde věřitelem jest jednotlivec, udílí dlužník tuto plnou moc třetím osobám (obyčejně blízkým příbuzným věřitelovým) nebo věřiteli a ještě jedné nebo dvěma jiným osobám, opět »každému nezávisle na druhém«. O této plné moci, udělené osobě od věřitele rozdílně, avšak v zájmu věřitele, platí totéž, co o plné moci, kterou zmocnitel, dlužník, udělil přímo věřiteli.⁴⁴⁾

*

Oprava tiskové chyby. Na str. 15., sloupec I., řádek 4. sh., místo »neodvolatelná« má býti »odvolatelná«, jak si čtenář zajisté dle smyslu sám již opravil.

Z E D N E

Všeslovanský Právník sjezd v Bratislavě. Přípravný výbor tohoto sjezdu konal dne 17. dubna t. r. schůzi, ku kteréž delegován byl za notářskou komoru pražskou pan ministr m. sl. a prezident bratislavské komory Dr. Jozef Kallay. Komora tato předložila přípravnému výboru žádost, aby sjezdu předloženy byly otázky: 1. Zřízení slovanské federace notářské. 2. Unifikace institutu notářského ve všech slovanských zemích. 3. Zavedení notářské vykonatelné listiny ve styku mezi-

³⁹⁾ Rozhodnutí bude často záviseti na tom, či zájem převazuje.

⁴⁰⁾ Pokud ovšem tato »plná moc« není širší než ono »zmocnění«, udělené zároveň s ní; není širší: speciální plná moc (plná moc i zmocnění mají stejný rozsah); je širší: všeobecná plná moc. — Rozumí se, že na př. skutečnosti, které způsobují relativní nebo absolutní neplatnost právního jednání (omyl, podvod, donucení, lichva), způsobí ji i zde.

⁴¹⁾ Jde tu o t. zv. »samokontrahování zástupcovy«, které jest přípustno, jestliže je zastoupený dovolil (naš případ) nebo není-li tu kollise zájmů. Schey str. 537, Ehrenzweig, I, c., str. 263.

⁴²⁾ A právnické osoby vůbec, ač mají způsobilost k právu a — svými zástupci — i k právním činům (srov. §§ 26, 1023 o. z.).

⁴³⁾ Zejména pro případ, že by některý z nich zemřel nebo odepřel této plné moci použití.

⁴⁴⁾ Srov. Mayr-Dominik, Soustava občanského práva, I, 1922, str. 182, pozn. 6.

státním. Bude záhodno, aby kolegové programu sjezdového si pilně všimli a sjezdu zúčastnili se písemnými pojednáními, jakož i osobně.

Právníká jednota na Slovensku v Bratislavě uznávájc důležitost Prvního sjezdu právníků států slovanských, poskytla z vlastní iniciativy gen. taj. zálohou peněz Kč 10.000.— na úhradu běžných výloh, které dosud hradil gen. taj. ze svého a nabídla přípravnému výboru zdarma svoje spolkové místnosti, zařízení, kancelářské pomůcky a osobnictvo. O přípravné práce sjezdové začíná se zajímat oficiálně i ministerstvo věcí zahraničních, soustřeďuje náměty došlé od zastupitelských úřadů RČS. Sjezdové kanceláři došly již první přihlášky účastníků a to: 1. Zemský úřad v Praze. 2. Spolek Právníků v Lublině, který zaplatil i 25 Zl sjezdového příspěvku.

U příležitosti pátého sjezdu právníků jugoslovanských v Dubrovniku v měsíci říjnu t. r. vydáno bude srovnávací právnícké názvosloví, sestavené gen. taj. a bude tam rozhodnuto o vydávání časopisu »Mezinárodní věstník právníků států slovanských«, který bude úředním orgánem pravidelných sjezdů. Časopis má informovati právníky států slovanských o mezinárodním právním ruchu a právníky států neslovanských o právním ruchu ve státech slovanských. Články vydávány budou v jazyku autorově a ku každému bude připojen stručný výtah přeložený do ostatních jazyků slovanských a do jazyka francouzského. Jestli se uskuteční tato krásná myšlenka, bude to první jednotný vstup právníků států slovanských do vědecké oblasti práva mezinárodního a doufejme, že bude právě tak šťastný a úspěšný jak jest naléhavý a potřebný.

Akcionářům Živnostenské banky! Klub akcionářů Živnostenské banky si obral za úkol hájiti zájmy akcionářů Živnostenské banky. Upozorňujeme všechny akcionáře na mimořádnou důležitost letošní valné hromady a žádáme je, třebaš nebyli členy »Klubu«, aby se za účelem dorozumění ihned přihlásili; budou jim poskytnuty příslušné informace. Hlastež se na adresu: Klub akcionářů Živnostenské banky, Praha I., Příkopý 15 (palác »Praha«).

Správní výbor Úřadovny A Všeobecného pensijního ústavu konal v těchto dnech za předsednictví Dra B. Živanského svou první řádnou schůzi v tomto roce. Přes hospodářskou krísi a nezaměstnanost vzrostl počet aktivních pojištěnců úřadovny dále na 143.676, počet živých zaměstnavatelských účtů na 27.043. Úřadovna vyplácí na dávkách měsíčně cca 7,264.000.—, na státním příspěvku podle § 176 p. z. z důvodu válečné služby měsíčně cca 76.000.— Kč. Počet důchodců činil k 1. II. 1932 14.663 osob. Za rok 1931 vyplaceno na dávkách cca 100,091.000.— Kč. V tom jsou zahrnuty též dávky dobrovolné a sice podstatně vzrostlé podpory v nezaměstnanosti částkou 2,540.000.— Kč, a pojistné které úřadovna platí za nemocenské pojištění svých důchodců částkou cca 3,037.000.— Kč. Na dávkách z pojištění novinářů pro obvod celé republiky vyplaceno od 1. I. 1929 do 31. XII. 1931 celkem již cca 4,519.000.— Kč. Úřadovna zaměstnává se vedle běžné agendy dosud výplatoú z zvýšení dávek z důvodu započítání t. zv. nepojištěné doby podle zákona čís. 125/1931. Žádosti důchodců za toto zvýšení došlo do konce února t. r. 8.669, zlikvidovány 6.604 případy. Na doplácích z důvodu tohoto zvýšení, které jest pro důchodce většinou pronikavé, vyplatila úřadovna za dobu od 1. IV. 1931 do 29. II. 1932 cca 12,505.000.— Kč. Žádosti aktivních pojištěnců za uznání nepojištěné doby došlo dosud přes 8.000. Nedoplatek na pojistném činí cca 11,000.000.— Kč, t. j. 0,93% dosavadního celkového předpisu. Tento nedoplatek činí pouhých 75% jednoho měsíčního předpisu na pojistném.

Ministr spravedlnosti přeložil notáře Dr. Františka **Kroutila** z Bučovic do Vyškova, notáře Josefa **Tomeše** z Kunštátu do Bučovic a jmenoval kand. notářství Ferdinanda **Hrdličku** notářem v Kunštátě.

Ministr spravedlnosti jmenoval kandidáta notářství Dr. **Jana Koudelku** notářem v Novém Jičíně.

Referát

o schůzi spolku čsl. notářů odbor »Praha«, konané dne 2. dubna 1932 v restauraci »U Šindeláře« v Praze II., Václavské nám. 64.

Schůzi zahájil po 7. hodině večerní předseda spolku pan notář Dr. Černý, který po uvítání přítomných požádal kandidáta notářství Dra Žoiku, aby přednesl přednášku na thema dnešní schůze: »Několik úvah o řízení nesporném«.

Již v posledním čísle Českého Práva bylo upozorněno na tuto přednášku, kterou Dr. Žoika přednesl 10. března t. r. v Právnícké Jednotě. Lze jen s potěšením konstatovati, že byl to opět kandidát notářství — již po druhé v tomto období, který přednesl vědecky propracovanou přednášku o tématě zvláště pro notářský stav tak zajímavém. Přednáška, v níž pan přednášející probral historický vývoj nesporného řízení, zásady nesporného řízení, rozdíl mezi řízením sporným a nesporným, byla odměněna srdečným potleskem přítomných. Přednáška uveřejněna bude v Českém Právu.

Po přednášce rozvinula se debata o osnově nového všeob. obč. zák., v těchto dnech vydané, a vzhledem k důležitosti a časovosti bylo usneseno, aby na příští schůzi odboru — poslední v letošním období — bylo pokračováno v debatě o této osnově.

Dr. K.

Pozvání

k řádné valné hromadě odboru »Praha« spolku čsl. notářů, která se bude konati v sobotu dne 30. dubna 1932 o 19 hod. v restauraci U Bumbříčka, Praha II., Národní třída.

Pořad jednání:

1. Sdělení předsednictva.
2. Zpráva jednateřská.
3. Zpráva pokladniční a přehližitelů účtů.
4. Volby:
 - a) starosty odboru,
 - b) 11 členů výboru,
 - c) 1 přehližitele účtů a 2 náhradníků.
5. Ustanovení členského příspěvku pro rok 1932.
6. Volné návrhy.

Poznámka: Kdyby se nesešel dostatečný počet členů, bude se konati tato valná hromada o 1 hodinu později při témž pořadu jednání bez ohledu na počet přítomných.

Po valné hromadě debata o osnově nového všeob. obč. zák. Zahájí JUDr. Jaroslav Čulík.

Knihy redakci zaslané.

Nová sensační kniha z oboru kriminalistiky. Bývalý policejní komisař bezpečnostního oddělení pražského policejního ředitelství Dr. V. Čelanský vydal právě v **Zemědělském knihkupectví A Neubert** v Praze dlouho očekávanou svoji obsáhlou práci »**Vyšetřovací metody bezpečnostní služby**«. (Kč 54, váz. Kč 65.) Jak sám autor uvádí v předmluvě, chce svým dílem vylíčiti stav dnešní kriminalistické praxe a její krísi a současně naznačiti metody, jimiž by bylo možno zdokonaliti